

24.6.2019

Europolin hallintoneuvosto ja sen toiminta

Europolin ylin päättävä elin on sen hallintoneuvosto, jonka kokoonpanosta ja tehtävistä säädetään Europol-asetuksessa (2016/794).

Kokoonpano

Hallintoneuvostossa on oltava jäsen jokaisesta jäsenvaltiosta ja Komission on oltava edustettuna. Jokaisella hallintoneuvoston jäsenellä on oltava varajäsen, joka tarvittaessa sijaistaa varsinaista jäsentä. Hallintoneuvoston jäsenet ja varajäsenet olisi nimitettävä ottaen huomioon heidän johtamis-, hallinto- ja varainhoitotaitonsa ja lainvalvontayhteistyön tuntemuksensa.

Hallintoneuvosto valitsee puheenjohtajan ja varapuheenjohtajan niiden kolmen jäsenvaltion ryhmän keskuudesta, jotka ovat yhdessä laatineet neuvoston 18 kuukauden ohjelman. He toimivat tehtävässään neuvoston ohjelmaa vastaavan 18 kuukauden ajan. Puheenjohtaja ja varapuheenjohtaja valitaan hallintoneuvoston jäsenten kahden kolmasosan enemmistöllä.

Päätöksenteko

Hallintoneuvosto tekee pääsääntöisesti päätöksensä jäsentensä enemmistöllä. Kullakin jäsenellä on yksi ääni. Äänioikeutetun jäsenen poissa ollessa hänen varajäsenellään on oikeus käyttää kyseisen jäsenen äänioikeutta. Pääjohtaja ei osallistu äänestyksiin. Hallintoneuvoston työjärjestyksessä määritellään yksityiskohtaisemmat äänestystä koskevat järjestelyt, erityisesti olosuhteet, joissa jäsen voi toimia toisen jäsenen puolesta, sekä tarvittaessa päätösvaltaisuutta koskevat vaatimukset.

Tehtävät

Hallintoneuvostolla on tarvittavat valtuudet, joiden nojalla se muun muassa laatii talousarvion ja valvoo sen toteuttamista, hyväksyy tarvittavat varainhoitosäännöt ja suunnitteluasiakirjat, hyväksyy säännöt eturistiriitojen ehkäisemiseksi ja hallinnoimiseksi jäseniinsä nähden, vahvistaa Europolin pääjohtajan päätöksentekoa varten helposti seurattavat työmenetelmät ja hyväksyy vuotuisen toimintakertomuksen. Sen on käytettävä nimittävän viranomaisen toimivaltaa suhteessa viraston henkilöstöön, pääjohtaja mukaan lukien. Neuvosto nimittää pääjohtajan hallintoneuvoston laatiman ehdokkaiden esivalintaluettelon perusteella avoimen ja läpinäkyvän valintamenettelyn päätteeksi.

Pääjohtajan on vastattava erityisesti talousarvion ja suunnitteluasiakirjojen valmistelusta, jotta hallintoneuvosto voi tehdä niistä päätöksensä, sekä Europolin monivuotisen ohjelmasuunnittelun, vuotuisen työohjelman ja muiden suunnitteluasiakirjojen toteuttamisesta. Pääjohtaja vastaa Europolin hallinnosta. Hän vastaa toiminnastaan hallintoneuvostolle.

Hallintoneuvoston edellä mainitut tehtävät määritellään Europol-asetuksen 11 -13 artikloissa.

Kokoontuminen

Asetuksen 14 artiklan mukaan hallintoneuvoston kokoukset kutsuu koolle puheenjohtaja. Pääjohtaja osallistuu hallintoneuvoston kokouksiin. Hallintoneuvosto pitää vähintään kaksi sääntömääräistä kokousta vuodessa. Lisäksi se kokoontuu puheenjohtajan aloitteesta tai jos komissio tai vähintään kolmasosa hallintoneuvoston jäsenistä sitä pyytää. Käytännössä kokouksia on yleensä neljä vuodessa. Hallintoneuvosto voi kutsua kenet tahansa henkilön, jonka lausunnolla voi olla merkitystä keskustelussa, tarvittaessa myös yhteisparlamentaarisen valvontaryhmän edustajan, osallistumaan kokouksiin tarkkailijana ilman äänioikeutta.

Tietosuojavelvoitteet

Hallintoneuvosto nimittää tietosuojavastaavan henkilöstöön kuuluvien joukosta. Hänen on tehtäviään suorittaessaan toimittava riippumattomalla tavalla.

Europol voi tilapäisesti käsitellä tietoja sen selvittämiseksi, ovatko ne merkityksellisiä sen tehtävien kannalta ja, jos näin on, minkä 2 kohdan mukaisen tarkoituksen kannalta ne ovat merkityksellisiä. Hallintoneuvosto täsmentää pääjohtajan ehdotuksesta ja Euroopan tietosuojavaltuutettua kuultuaan tällaisten tietojen käsittelyä sekä erityisesti niihin pääsyä ja käyttöä koskevat ehdot samoin kuin tietojen säilyttämistä ja poistamista koskevat määräajat, jotka eivät saa ylittää kuutta kuukautta, ottaen asianmukaisesti huomioon 28 artiklassa tarkoitetut periaatteet.

Hallintoneuvosto voi tietyin edellytyksin yhteisymmärryksessä Euroopan tietosuojavaltuutetun kanssa hyväksyä tiedonsiirtojen sarjan kolmansille maille tai kansainvälisille järjestöille (Asetus 25 artikla).

Velvoitteet ulkopuolisen valvonnan osalta

Euroopan unionin toiminnasta tehdyn sopimuksen 88 artiklan mukaan Europolin toimintaa valvoo Euroopan parlamentti yhdessä kansallisten parlamenttien kanssa. Tällöin on kyseessä erityinen yhteisparlamentaarinen valvontaryhmä. Yhteisparlamentaarinen valvontaryhmä vastaa Europolin toimiksiantonsa toteuttamiseksi suorittamien toimien poliittisesta valvonnasta, mukaan lukien näiden toimien vaikutus luonnollisten henkilöiden perusoikeuksiin ja -vapauksiin.

Hallintoneuvoston puheenjohtaja ja pääjohtaja tai heidän sijaisensa osallistuvat yhteisparlamentaarisen valvontaryhmän kokoukseen sen pyynnöstä

keskustellakseen talousarvionäkökohdista, Europolin organisaatorakenteesta sekä uusien yksiköiden ja erikoistuneiden keskusten mahdollisesta perustamisesta, pidätyksistä ja luottamuksellisuutta koskevat velvoitteet huomioon ottaen. Yhteisparlamentaarinen valvontaryhmä voi tarvittaessa päättää kutsua kokouksiinsa muita asiaankuuluvia henkilöitä.

Europolin Hallintoneuvosto voi kutsua kenet tahansa henkilön, jonka lausunnolla voi olla merkitystä keskustelussa, tarvittaessa myös yhteisparlamentaarisen valvontaryhmän edustajan, osallistumaan kokouksiin tarkkailijana ilman äänioikeutta. Käytännössä yhteisparlamentaarisen valvontaryhmän edustaja kutsutaan jokaiseen Hallintoneuvoston kokoukseen ennalta määrättyjen asiakohtien käsittelyyn.

Poliisijohtaja

Sanna Heikinheimo

Poliisitarkastaja

Anssi Kangas